

MØG-A ÁCĪMMI YI KÖMI LÄBØ KI RI GĪG-A DWADDI KIPER DHANHØ BĒNE

G.A. res. 217A (III), U.N. Doc A/810 at 71 (1948)

THYĒRØ

Ka árum yĳĳĳyĳĳ kinni wøri bĳĳdi dhanhø á dhanhø pere tek, ki kinni gĳn-a cwøl á dhanhø pår bĳĳne, o di dwaddø kinni bĳĳd ji bĳĳn ki kōmi piny ki mĳr, ge gøgg-a dyĳr, e bong ngan geny,

Ká bĳĳd wøyi dhanhø nyĳĳ kånø ki bĳĳdø me raj, ki liny geki rĳnyi rumi dhanhø, ka bĳĳn-a di bĳĳd ji ge kōm-a dyĳr e bong ngan mään kwøbi kej dhøge, o yĳĳye bĳĳde á cwagge kete, e dhanhø pa bōggi rumø yĳĳyø kinni bene bĳĳn-a tyer yi ji bĳĳn,

Kà bĳĳde á gĳn pere tek kinni keløg dhanhø odhalø yi rāji bĳĳdø, nyĳĳ rumø kinni óyiel-a yi ngānyi wāye kipe kà guud wange, ngan ni menani di ceg ka korrø yi cigg,

Kà bĳĳde á gĳn pere teg kinni bĳĳd pōdhhi kōmi piny bĳĳn ki mĳr, e ri gen ngānyi yi gen,

Kà árum yĳĳĳyĳĳ yi Buri Pōdhhi Kōmi Piny, ka cĳb yi gen á Cigg kinni dhanhø bĳĳne pår, o ko mään gĳndøj men-a dwdde, má ji ceg bĳĳdø ga ji bĳĳn ceth, o ge pår bĳĳn ying ga cwøw walà männ, ge di dwaddø kinni kōny gen ki tyenyi bĳĳdi gen, o ge dōnyĳĳ gen ge bĳĳn,

Kà árum yĳĳĳyĳĳ yi Pōdhhi-a Yij Buri Kōmi Piny, ka ge okōøbø kinni ge ógōögø kiper tyĳĳi møg-a áyĳĳy yi gen ki gwøggø, kyeel ki Buri Pōdhhi Kōmi Piny, a løg kōnyĳĳ dhanhø bĳĳne ki wøri ree, ki korri ji bĳĳn,

Kà árum yodii yĳĳ ji kinni gĳg-a dwaddi yi dhanhø bĳĳne päär ki kinni bĳĳd dhanhø wĳje, bene gen a per gen teg kiper dhanhø bĳĳne,

Anan, ki bang møgani bĳĳn,

Buri Kōmi Piny Bĳĳne

Ceg-a cĳb ki Gĳg-a Dwaddi Kiper Dhanhø bĳĳne ki Kōmi Låbø; møgani cĳb ga møg mĳdhi yi ji bĳĳn ki pōdhhi bĳĳn; ge kōdd-a kōmi dhanhø geki tyĳĳng-a bĳĳd gen ki kej ákyel, bĳĳd gen ceth ge mĳdh-a Møg-a Ácĳb ki wādhi gen, ka gĳgani pwōnyĳĳ teedø, kĳep kinni o ji dĳd gen ki wøri ri gen, o gĳgdwaddi møg-a ácĳb kipe bĳĳdi ji ki wādhi gen ge pa bōggi mĳdhi ki wuødø kĳ yij pōdhø

kete ki kelli pödghi kömi piny, kipe mīdhi døjji burø kì kömi piny bëne, e ji ri gen gānyi yi gen, o ge wør-a ri gen kì yedhi Pödhh-a Yij Buri Kömi Piny, kì kelli tyëng-a bëedø ki yedhi pinyi pödhhani ge mīdh-a cigg.

Cigg 1

Dhanhø bëne ba anywølø e path ki bāng, ge pār ki yij bëedø geki dyërø. gīn-a dwaddi kiper gen yī gen da rumi ki bëedø mø göög gen ki pyëw akyel ga nyimëgg.

Cigg 2

Dhanhø bëne yīe da cwagge kipe gīn-a dwadde kí bongi bāngø men-a áci'b ki yij buri jur bënn, e bong geny, kiri jur wala kíðø wala ki bëedø á dhajø wala jalø, wala kwøbbi pödho wala keløg e da rum mø bëen pödhi wun wala tha gøl wun wala jammi wala nywølø ki bëedø.

Cigg 3

Dhanhø bëne dwadd-a nënnì kì kömi läbø, ki bongi bāngø ki kori dëële.

Cigg 4

Ko di dhanhø me mīdhi wala ngew a bāng. Ngyew ki bāngg ba akerø ki yëdh-a nyi gøggii bënn.

Cigg 5

Dhanhø ko pwöd wala dwany, wala ko göggi ki gīn-a pa nyi göggi dhanhø wala møg-a raj wala ko göggi ki abaarø,

Cigg 6

Dhanhø bëne di dwaddø kinni wør á dhanhø ceth ki bøli cigg.

Cigg 7

Dhanhø bëne pār ki bøli cigg, o ge dwadd-a bëedø e bong geny, o bëed ji bënn ge okorrø yi cigg.

Cigg 8

Dhanhø bëne ócuggø kedhi buri pödho keløg e ogöggø ki raj ki kömi gëe men-a mëggii yi cigg.

Cigg 9

Bong dhanhø me mag wala mään wala kyeew kej megø.

Cigg 10

Dhanhø bëne bëëde e pär ki ji bënn ki bøli burø. Ka gønye lidh kì burø me yije bong geny kì ruj.

Cigg 11

1. Dhanhø men köme di cay bëed a acwag kinni yïe bär gïti na keny-a ocayii, e cáyani køl-a kömi cigg.
2. Bong dhanhø men cuggi cayø kipe gïn-a gwøg yi en wala men-a nuti gwøggø yi en gïti keny-a o yodi kinni cigg mø pødhø wala mø kömi läbø gï pyeem en ki bøli keny-a ocwøb kwøbani. Thyew, ko cay kí cáy mø lod møg-a caayii kì bøli keny-a acwøb rajjani.

Cigg 12

Ko di dhanhø me göggi ki raj kì yij bëëde wala gøle wala keny-a bëëde, wala köme ko kööb ki kwøb mø rënyi nyinge. Dhanhø bëne di dwaddø kinni kor yi cigg.

Cigg 13

1. Dhanhø bëne ba ayïëy kinni wele, wlala bëëde ki yij keew pødhø bëne.
2. Dhanhø bëne ba ayïëy ki dägi pødhø megø. Ócuggø dhwødthø ki pødhi gen, o ócuggø ki dwööggø yije.

Cigg 14

1. Dhanhø bëne ba ayïëy ki yömi pødhø megø keløg wange oguudø ki pødhi gen.
2. Dyër menani ko mään dhanhø keløg e da guudi nying, kí mød kipe kwøbbi jyägø, wala kipe mø bään ki møg-a áci'b yi Buri Kömi Piny.

Cigg 15

1. Dhanhø bëne yïe da dyër me kábbe kí jïnsia mi pødhø me path ki pødhi gen.
2. Bong dhanhø me cuggi määnø ki jïnsia mee ki mi pødhø megø.

Cigg 16

1. Dhajø geki jalø møg-a wädhi runni nywöm yï gen da dyërø me nywøm gen ri gen, o ge göög gen ki kal e bong gïn jog gen kiri kwøbbi Jwøk wala kwøbbi jur, nimi ka nywøm gen ri gen, yï gen da dyër kiri nywöm geki täng.
2. Nywöm dwada cuggø ki kaam dhajø geki jalø e bong cïr.
3. Kal áwöni pere teeg ceth ki buri ji, o kor ceth yi burani kì pödhø.

Cigg 17

1. Dhanhø bëne ceg bëedø á ayïëy kí mïdhø ki jammi, ying gï mïdhe ga mølge ket wala mølge geki ji møggø.
2. Jammi dhanhø ko wöl ki kabø.

Cigg 18

Dhanhø bëne yïe da dyërø me rume, ki bëedø ki kwøbbi Jwøk. O dyërø menani thödha gøn ki teegø me wile kwøbbi Jwøge wala yiëye kete wala geki ji møggø.

Cigg 19

Dhanhø bëne yïe da dyërø mi kwøb ki nyudhø ki gïn-a røm yi en, dyërø menani wëga en yëyø ki rumi ji møggø e bong cïr, ócuggø tïngø ki wödd ki yï ji räadi ki wäj j e bong ngan mäanii.

Cigg 20

1. Dhanhø bëne yïe da dyërø me rëbe ki bur møggø ki akudd-a yedhi gïn yïdde mër.
2. Bong dhanhø me cir kipe o rëbe ki akud megø.

Cigg 21

1. Dhanhø bëne yïe da dyërø me gööge kì yij mïri mi pödhø, keløg e gwøg ki kenyani yood en ka cwagge wala kwa ny-a yi ji møggø.
2. Dhanhø bëne yïe da dyër me nimi ngan-a kyeelø o gööge ki käjji gwögg kì yij pödhø.
3. Yïëyø mi ji en a re kääi yi teegi mïri, o yiëyani kääi-a bang leeng men-a nyi leeng ji o cugi bëedø a leeng tïngi cing wala men-a nyi gwed.

Cigg 22

Bëedi dhanhø á ákyel kì kelli tyëng pödhø wang-a kinni, burani ki bang gwøg pödhø ki nywäg kömi läbø geki møg-a nywag, ki tyëny pödhø ki jamm-a nyi nywøl en ki møg-a käni ki ngyëny, ki bëedø kì kej akyel, ki øddi gwedd møg-a bong kär, ki teegi peri dhanhø ki kunø e bong bäängø kipe dhanhø.

Cigg 23

1. Dhanhø bëne yïe da dyër o gööge; ki gwøng-a dwaddi yi en, ka pödhø kore o bëedø e bong ngan jad ki gwøg.
2. Nyi cuddi dhanhø kí köögi men-a kyëëw ki gwøng-a gwøge e bong geny.
3. Dhanhø bëne men-a göögø yïe da dyërø me cudii ki köögi men rømi kipere kí gøle.
4. Dhanhø bëne yïe da dyërø me køggii keny-a órum gwøge á (mokäpi) me köme pädhi yi en geki gøle, o köme ócuggø ki kïdhø kipe kinni wange ko cyäni keny-a ódøøg cinge ree.

Cigg 24

Dhanhø bëne yïe da dyërø kipe cyäng ywömø ka cuddi ceth keløg e ogöögø ki cyääng ywömø.

Cigg 25

1. Dhanhø bëne yïe da dyërø ki yij bëedø, kipe kori dëele, ki cwage, ki gøle, gïgcaam, ki ogødh, ki ød, kori rämi dël ki jam døj kipe bëedø, thyew ki dyër me korii ke bong yïe gwøg, rämi dël nyødhi dël, ki kïjø, ki döng.
2. Mëgg ki othønhø yï gen da dyër mi kori gen ki kønyi gen, othønhø bënn dwata korø, møg-a nywøl kiri yuu nywöm wala møg-a nywøl ki yëdhh møøgø.

Cigg 26

1. Dhanhø bëne yïe da dyërø mi dïdø ki gwed ka cugge. Gwed dwatá bëed e bong gïn col. Ka dwate bëed a cïr kipe cukø, yiëy nyi gwed wala nyi gwed ki ød gwed men-a yïng mal dwatá käl bang pödhø me.
2. Dïdø dwata bëedø á men tïng bëedi dhanhø o wøre dyërø ki bongi bängø kipe lïngi dhøg, ki dwög laaw piny ki kelli teedø ki kelli jur møg-a gënyø, ki tyëng kwøbbi Jwøk møg-a bän, møgani køny-a tyëng buri kömi läbø ki kori mër.

3. Wëgg yĩ gen da dyër kipe yeny yöö men-a d'íd yi nywølli gen.

Cigg 27

1. Dhanhø bëne y'ie da dyërø me nywäge kiri kwöng bëedi ji ki kunyø kipe d'ídø.
2. Dhanhø bëne y'ie da dyër kipe kori köngi ki jamm-a nywøl yi d'ídø.

Cigg 28

Bëed dhanhø e okorø yi cigg møg; gen a cigg-a ácíb ga møg ri gen bëed yi pödhø kí bëëndøj geki pödhø-a kyeelø e da korri g'ig-a dwaddi kipe døøji burø, ki tábbø, ni ka ácíb gen ceth ga møg m'ídhí.

Cigg 29

1. Dhanhø bëne y'ie da gwøg me dwati gwøggø yi en ki buri ji.
2. Kiri gwøggø dyër ki bongi bääng, dhanhø bëne dwata bëed nimi ka dwatii yi cigg, kipe kori yiëyø ki wøri dyër kí bongi bäängø mi ji møøggø.
3. Dyër møgani kí bongi bäängø, m'ídhí gen ceth kí yuu-a dwaddi yi Buri Pödhhi Kömi Piny.

Cigg 30

Ki yij nyudhø men, bong g'in cuggi løggø me nëngi pödhø wala ji wala dhanhø ki teegø me gööge kipe rënyi g'ig-a ácíb møg ki bongi bäängø mø bään ki møg-a ácíb ki yij wänyø men; a løg Møg-a Ac'ib yi Buri Pödhhi Kömi Piny.

Cøllø (Shilluk) Language